

Raadsvoorstel

Voorstel aan de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân

Jaartal + zaaknummer : 2024 / 2024-031832

Raadsvergadering d.d. : 18 april 2024

Portefeuillehouder : dhr. J.D. de Vries

Programma : (3) Soarch en Wolwêzen

Programmaonderdeel : 303

Naam opsteller : P. Tamsma (E-mail: p.tamsma@noardeast-fryslan.nl)

Onderwerp : Ontwerp wijzigingsbesluit Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022

Begrotingswijziging : Nee

Voorgesteld raadsbesluit

Op het ontwerp wijzigingsbesluit van de Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022 geen zienswijze in te dienen.

Inleiding

Met ingang van 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. De gewijzigde Wgr dwingt tot wijziging van alle gemeenschappelijke regelingen, ook de Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022. Met de wetswijziging wordt een aantal aanpassingen en aanvullingen geïntroduceerd op de al bestaande wettelijke bevoegdheden en instrumenten. Een aantal van deze wijzigingen is met de gewijzigde wet direct in werking getreden; een ander deel moet binnen twee jaar, d.w.z. voor 1 juli 2024, geïmplementeerd zijn in alle gemeenschappelijke regelingen. Het gaat hierbij om:

1. De evaluatie uit artikel 11a van de Wgr;
2. De uittreding uit artikel 9 van de Wgr;
3. Burgerparticipatie uit artikel 10 van de Wgr.

Daarnaast wordt voorgesteld het artikel over het Directeuren- en Manager overleg te wijzigen.

Beoogd effect

Dat wordt voldaan aan de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Argumenten

1.1. De raad is bevoegd om een zienswijze in te dienen.

Artikel 1, lid 3 van de Wgr stelt: "De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van hun gemeente binnen acht weken na ontvangst van het ontwerp hun zienswijze over het onderwerp van de regeling naar voren brengen."

1.2. De huidige bepalingen in de Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022 over evaluatie zijn momenteel niet volledig.

In Artikel 11a van de Wgr is opgenomen dat iedere gemeenschappelijke regeling een bepaling moet bevatten over de evaluatie van de regeling. De bepalingen gaan over wat er wordt geëvalueerd, hoe vaak en op welke wijze. In de Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022 wordt voldaan aan de volgende punten:

- wat er wordt geëvalueerd, namelijk de stand van zaken omtrent de samenwerking;
- en hoe vaak er wordt geëvalueerd, namelijk eens in de twee jaren.

Indien er wordt gekeken naar de verbeterpunten betreffende de evaluatiebepaling in de Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022 is te zien dat er een specifieke maand opgenomen kan worden waarin de evaluatie plaatsvindt.

Tevens ontbreekt in de Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022 momenteel de wijze waarop er wordt geëvalueerd. Het voorstel is dat een onafhankelijke externe partij de evaluatie uitvoert.

1.3. De huidige bepalingen in de Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022 over uittreding zijn momenteel niet volledig.

In Artikel 23 van de Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022 wordt gesproken over uittreding én opheffing. Aangezien de wijziging uit Artikel 9 van de Wgr zich enkel richt op uittreding is het advies om het artikel op te splitsen.

Artikel 9 van de Wgr stelt dat de uittredingsbepaling iets moet zeggen over de voorwaarden van uittreding, de gevolgen van uittreding (zoals de gevolgen voor het vermogen) en de vereffening van het vermogen. Wanneer de Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân wordt getoetst aan bovenstaande punten blijkt dat de gevolgen en de vereffening voor het vermogen ontbreken. Het voorstel voor de bepaling uittreding:

1. Bij uittreding stelt het algemeen bestuur de verplichtingen van de uittredende deelnemer vast. Daarbij geldt als richtsnoer dat de uittredende deelnemer aan het openbaar lichaam gedurende drie jaar te rekenen van de datum van uittreding (de realisering daarvan) af een bijdrage is verschuldigd, welke voor eerste jaar 100%, voor het tweede jaar 70%, voor het derde jaar 40% van de laatstelijk door de deelnemer verschuldigde jaarbijdrage kan belopen. Het algemeen bestuur regelt voorts zo nodig de overige gevolgen van een uittreding.
2. Indien een besluit tot opheffing of uittreding, bedoeld in het eerste lid, wordt genomen, geven de colleges van de gemeenten gezamenlijk een onafhankelijke registeraccountant opdracht om een opheffingsplan op te stellen.

Overigens moet worden opgemerkt dat deze uittredingsbepaling op dit moment een puur hypothetische kwestie betreft. De Minister heeft aangegeven in het kader van de hervormingen in de Jeugdzorg dat het wettelijk verplichte samenwerking wil opleggen. Dat maakt uittreding onmogelijk. Deze aanpassing is dus eigenlijk alleen nodig om de regeling in lijn met de WGR te brengen.

1.4. De huidige regeling besteedt geen aandacht aan burgerparticipatie.

De wijziging van de Wgr vergroot de mogelijkheden voor inspraak van de burger: er is een verplichting om in de gemeenschappelijke regeling bepalingen op te nemen over de wijze waarop ingezetenen van deelnemende gemeenten en belanghebbenden worden betrokken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. De Wgr laat overigens de vrijheid om te regelen dat een dergelijke inspraakmogelijkheid niet geboden wordt. Daarentegen ziet de Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022 enkel toe op uitvoeringsaspecten, waardoor het niet noodzakelijk is om deze bepaling op te nemen in de Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022. Daardoor is het voorstel om aandacht te besteden aan burgerparticipatie in het huishoudelijk reglement van SDF.

1.5. De huidige werkwijze van het Directeuren- en Managers overleg is niet goed vastgelegd.

Met de herziene regeling van 2022 heeft het Directeuren- en Managers overleg zijn intrede gedaan. Momenteel beslaat dit overleg de directeur MO van de centrumgemeente en vier tot zes managers sociaal domein van gastgemeenten die worden aangewezen door zowel het portefeuillehoudersoverleg WMO en Jeugd via een gezamenlijke voordracht. Vrijwel elke gemeente wil de mogelijkheid hebben aan te kunnen sluiten bij dit overleg of zich aldaar te laten vertegenwoordigen door een andere gastgemeente. Daarom het voorstel om dit artikel aan te passen en alle managers van afdelingen/sectoren sociaal van gastgemeenten de mogelijkheid te geven om aan te sluiten bij dit overleg of zich te laten vertegenwoordigen door een andere gastgemeente.

Kanttekeningen en risico's

1.1. In de bijgevoegde toelichting wordt inhoudelijk nader ingegaan op de voorgestelde aanpassingen van de centrumregeling. Van de vier voorgestelde aanpassingen hebben drie betrekking op de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen en is één organisatorisch van aard.

1.2 Op grond van artikel 1 van de gewijzigde Wgr is ook de procedure gewijzigd bij het treffen, wijzigen, uittreden en opheffen van een gemeenschappelijke regeling. Eerst moet een zienswijze aan de gemeenteraden worden gevraagd (zogenaamde zienswijzeprocedure). Nadat de gemeenteraden een zienswijze hebben gegeven, dienen de gemeenteraden om toestemming te worden gevraagd (zogenaamde toestemmingsprocedure), voordat de colleges een gemeenschappelijke regeling kunnen treffen, wijzigen, uittreden of opheffen. Het onthouden van toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang (artikel 1, lid 4 Wgr).

1.3. In artikel 8 lid 4 Wgr staat beschreven dat een centrumregeling een vorm van een gemeenschappelijke regeling is. In de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn geen specifieke regels opgenomen voor de inrichting van een centrumregeling.

Financiën

Het ontwerp wijzigingsbesluit van de Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022 heeft geen financiële gevolgen voor de begroting 2024 van de gemeente Noardeast-Fryslân .

Vervolg en planning

1.1. Na besluitvorming door de gemeenteraad, wordt de centrumgemeente Leeuwarden op de hoogte gesteld van het raadsbesluit.

1.2. Na het raadsbesluit over het indienen van een zienswijze worden alle zienswijzen van de Friese gemeenten verwerkt. Dit levert eventueel een aangepast wijzigingsbesluit op.

Communicatie + Participatie

Eventuele communicatie over de gewijzigde regeling wordt verzorgd door de centrumgemeente Leeuwarden. Dit zal overigens pas plaatsvinden na het definitieve besluit over de wijziging.

Bijlagen

1. Ontwerp Wijzigingsbesluit Centrumregeling Samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022;
2. Toelichting Ontwerp Wijzigingsbesluit Centrumregeling Samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022.

Dokkum, 19 maart 2024

Burgemeester en wethouders van de gemeente Noardeast-Fryslân,

de secretaris, H.J.C.M Verbunt MBA

de burgemeester, mr. J.G. Kramer

De raad van de gemeente Noardeast-Fryslân,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 19 maart 2024;

gelet op het bepaalde in Artikel 1, lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Besluit:

Op het ontwerp wijzigingsbesluit van de Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022 geen zienswijze in te dienen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân in zijn openbare vergadering d.d. 18 april 2024.

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

mr. S.K. Dijkstra

mr. J.G. Kramer